

Vzdelávanie v IKT sektore

Národná koalícia pre digitálne povolania

Požiadavky priemyslu a nový zákon o SOV

Mário Lelovský, ITAS

Národná koalícia pre digitálne povolania

Národná koalícia pre digitálne povolania

(inspired by Grand Coalition for Digital Jobs)

STAV NA SLOVENSKU

- V EU bude do roku 2020 chýbať až 900 000 IKT pracovníkov.
- Do roku 2020 má na Slovensku pribudnúť **dvadsať až tridsaťtisíc pracovných miest** práve **v odvetví IKT** (odhad ITAS podľa EÚ údajov)
- Štruktúra, počet a kvalita absolventov len málo zodpovedajú očakávaniam trhu práce - podľa údajov ministerstva školstva u nás študuje na vysokých školách **6-tisíc technikov a informatikov v porovnaní s 16 000 študentami humanitných odborov. Len ¼ všetkých absolventov sú z čisto technických odborov.**
- Odborníci upozorňujú, že zo škôl vychádzajú **nepripravení mladí ľudia. Absentujú praktické skúsenosti** u absolventov **na tie činnosti a technológie, ktoré sú bežne využívané v digitálnom sektore**, vrátane znalostí o procesoch v informačno-komunikačných technológiách

Národná koalícia pre digitálne povolania

(inspired by Grand Coalition for Digital Jobs)

STAV NA SLOVENSKU

- **IT odvetvie je najlepšie plateným sektorom.** Podľa údajov štatistického úradu v roku 2013 prekročila priemerná hrubá mzda 1 750 eur, čo je viac než dvojnásobok priemerného platu v krajine.
- **Dopyt po informatikoch, resp. po zamestnancoch s digitálnymi zručnosťami**, pritom bude ďalej rásť ako na Slovensku, ale aj v Európe
- Podľa EK až 90 % všetkých pracovných miest si bude vyžadovať určitý stupeň digitálnych zručností
- Záujem o štúdium informatických odborov výrazne klesol za posledné roky
- Všetci (rodičia a aj študenti) chcú mať VŠ diplom

Národná koalícia pre digitálne povolania

(inspired by Grand Coalition for digital jobs)

Založenie NKDP:

- **30.7.2014** ITAS na spoločnom zasadnutí Prezídia a Správnej Rady založila Národnú Koalíciu pre digitálne povolania SR
- **10.9.2014** podpora Digitálneho lídera a ministra školstva.
- **16.9.2014** Prezídium RÚZ vyslovilo NKDP svoju podporu
- **25.9.2014** predstavenie NKDP na **IT Summite 2014** a získanie predstaviteľov IKT priemyslu pre jej podporu
- **13.10.2014** podporné stanovisko ministerstva hospodárstva
- **4.11.2014** podporné stanovisko ministerstva práce
- **Do 31.11.2014** nábor členov NKDP z radov IKT priemyslu, združení, verejných a štátnych inštitúcií
- **December 2014** ustanovenie Správnej Rady ako reprezentatívneho orgánu NKDP ako aj Výkonného Výboru a pracovných skupín

Partneri Národnej koalície k 10.11.14.

- Amrop Slovensko
  - APTECH
  - ATOS
  - GAMO
  - HP
  - Intel
  - IT Valley
  - McRoy
  - Microsoft
  - T-Systems
- MŠVVaŠ
MPSVaR
MH

Národná koalícia pre digitálne povolania

(inspired by Grand Coalition for digital jobs)

Ciele NKDP:

- **posilnenia sektora informačných a komunikačných technológií na národnej úrovni**
- **riešenie problému nesúladu** medzi voľnými pracovnými miestami na trhu práce v oblasti IKT a počtom a kvalitou pracovnej sily
- **Verejno - súkromné partnerstvo firiem** z oblasti digitálnych technológií a IKT, inštitúcii verejnej a štátnej správy, neziskových organizácii , záujmových združení, vzdelávacích inštitúcii a pod.

Národná koalícia pre digitálne povolania

(inspired by Grand Coalition for digital jobs)

Ciele NKDP:

- **Konkrétne a merateľné záväzky / activity** členov Koalície, ktoré sú realizovateľné v **krátkodobom horizonte** a prispievajú k riešeniu problému nesúladu medzi voľnými pracovnými miestami na trhu práce v oblasti IKT a počtom a kvalitou pracovnej sily, ktoré si tieto miesta vyžadujú. Môže ísť o záväzky, ktoré sú postavené na už existujúcich programoch / iniciatívach ako aj úplne nové programy a iniciatívy.
- Platforma je otvorená a akákoľvek inštitúcia môže kedykoľvek prispieť svojim záväzkom k naplneniu cieľa Koalície.

Možné oblasti konkrétnych záväzkov

- **Zvýšiť imidž a atraktivitu IKT štúdia a kariéry**
zvýšovanie informovanosti / povedomia, aby mládež a mladí ľudia vedeli, že odvetvie digitálnych technológií ponúka prospešné kariérne možnosti pre ženy aj mužov
- **Ponuka školení a vzdelávacích programov, ktoré sú navrhované IKT sektorom, inovačné štúdium a vyučovanie**
odborná príprava zodpovedajúca požiadavkám pracovných miest v oblasti digitálnych technológií s cieľom zabezpečiť, aby ľudia získali zručnosti, ktoré podniky potrebujú

Možné oblasti konkrétnych záväzkov

- **Certifikácia a uznávanie kvalifikácie**
uľahčenie preukazovania svojich zručností
zamestnávateľovi bez ohľadu na krajinu pôvodu; uznávanie
kvalifikácií medzi krajinami (zavedenie európskeho systému
certifikácie pre digitálne zručností IT odborníkov)
- **Podpora podnikania v oblasti IKT a podpora e-commerce**
cez také mechanizmy / nástroje / programy, ktoré sú
zamerané na podporu start-upov v sektore IKT
a e-commerce

Vzdelávací proces a IKT

- **Pretlak záujmu o vysokoškolské štúdium**
až 60% absolventov SŠ sa hlási na VŠ
záujem firiem je rovnako silný pre SŠ ako aj VŠ
je nutné zvýšiť atraktivitu SOV a prilákať viac študentov
- **Ponuka SŠ vzdelávania sa musí výrazne zlepšiť a prepojiť**
na požiadavky praxe = priemyslu
obsah ako aj forma sú rovnako dôležité

Stredoškolské odborné vzdelávanie a príprava a IKT

- **Forma štúdia – atraktivita odborov a ich aktuálnosť**
IKT odbory sú zaradené pod Elektrotechniku
majú rôzne aj neaktuálne názvy a obsah
a mnohé sú porozhadzované po rôznych oblastiach
vid'. tabulka

2672	K	02	mechanik elektronik-organizačná a výpočtová technika			
2672	K	03	mechanik elektronik-oznamovacia a zabezpečovacia technika			
2672	K	04	mechanik elektronik-telekomunikačné zariadenia			
2672	K	05	mechanik elektronik-prenosové zariadenia			
2675	M	11	elektrotechnika - oznamovacia technika			
2675	M	12	elektrotechnika - elektronické počítačové systémy			
2675	M	17	elektrotechnika - informatické a telekomunikačné systémy			
2682	K	00	mechanik počítačových sietí			
2694	M	00	informačné a sieťové technológie	/exp./		
3447	K	00	grafik digitálnych médií			
3774	K	03	mechanik telekomunikácií-informačné komunikačné technológie			
3778	K	00	technik informačných a telekomunikačných technológií			
3917	M	00	technické a informatické služby			
3957	M	00	multimédiá	/exp./		
6329	M	03	obchodné a informačné služby-informatika a informačné syst.			
6336	M	00	informačné technológie a inform.služby v cestov. ruchu/exp./			
6337	M	00	informačné technológie a informačné služby v obchode	/exp./		
7218	M	00	masmediálne štúdiá	/exp./		
7235	M	00	informačné a digitálne technológie	/exp./		
7237	M	00	informačné systémy a služby			
7237	M	06	informačné systémy a služby-informačný manažment			
7237	M	07	informačné systémy a služby-informačné technológie			
8221	M	11	dizajn - grafický a priestorový dizajn			
8283	M	00	reklamná tvorba	/exp./		
8290	M	00	masmediálna tvorba	/exp./	8296	M 00 Grafický dizajn

Stredoškolské odborné vzdelávanie a príprava a IKT

- **Návrh ITASu – zjednotiť a predefinovať – zmodernizovať odbory**
  - IKT odbory ako samostatná skupina odborov
  - cca 10-12 odborov namiesto skupiny 26 - Elektrotechnika
  - zadefinovať kritériá po dohode s priemyslom pre nové odbory:
    - Kodér, programátor
    - Webdizajnér
    - Smart metering, smart buildings
    - Telekomunikácie, bezdrôtové siete
    - Databázové systémy
    - Správa sieťových operačných systémov
  - implementovať predmaturitnú certifikáciu od uznávaných certifikačných autorít a tým vytvoriť lepšie CV pre absolventov
  - získať dievčatá pre štúdium IKT modernizáciou obsahu a formy

26 Elektrotechnika k 15.9.2014 - Sumár

Číslo odboru	Odbory oblasti štúdia 26	Počet žiakov v ročníku							Absolventi za min. ŠR		Počet škôl
		1.	2.	3.	4.	5.	1. - 5.		spolu	ženy	
							spolu	ženy			
2683 H /2/ 11	elektromechanik-silnoprúdová technika	312	275	274			861	15	257	5	35
2683 H /2/ 12	elektromechanik-automatizačná technika	21	7	7			35		3		12
2683 H /2/ 13	elektromechanik-telekomunikačná technika						0				
2683 H /2/ 14	elektromechanik-oznamovacia a zabezpeč. technika						0				
2683 H /2/ 15	elektromechanik-úžitková technika	72	42	56			170	15	69	17	4
2683 H /2/ 17	elektromechanik-chlad. zariadenia a tepel. čerpadlá	18					18		12		1
2679 K /4/ 00	mechanik mechatronik	180	112	114	99	110	615	1	103	1	11
2682 K /4/ 00	mechanik počítačových sietí	1019	1049	997	1124		4189	57	981	7	47
2697 K /4/ 00	mechanik elektrotechnik	1241	1135	1224	1166		4766	21	1188	11	69
2684 K /4/ 00	bezpečnostné systémy v doprave a priemysle	15	20	19			54	1			1
2675 M /6/ 00	elektrotechnika	1643	1517	1393	1234		5787	74	1227	82	37
2694 M /6/ 00	informačné a sieťové technológie	336	303	297	265		1201	30	257	2	7
2675 L /4/ 01	elektrotechnika - energetika	19	23	3			45		12		6
2675 L /4/ 02	elektrotechnika - výr. a prevádzka strojov a zariadení	96	98	1			195	7	68	4	20
2675 L /4/ 03	elektrotechnika - elektronické zariadenia	34	52	1			87		48		13
2676 L /4/ 00	zariadenia oznamovacej techniky						0				
2675 Q /7/ 00	elektrotechnika	18					18				1
2695 Q /7/ 00	počítačové systémy	58	47	19			124	5	9		3
	Spolu:	5082	4680	4405	3888	110	18165	226	4234	129	267

schválený normatív

normatív tvorí PS v projekte RSOV

experiment

Zákon o SOV

- **Zavádza duálne vzdelávanie a viaceré formy spolupráce praxe so školami**
  - systémom duálneho vzdelávania sa rozumie časť systému odborného vzdelávania a prípravy žiaka založenom na
    - zmluvnom vzťahu,
    - výkone praktického vyučovania žiaka priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania a
    - financovaní praktického vyučovania zamestnávateľom,

Zákon o SOV – pripomienky ITAS

- Zákon implicitne predpokladá, že existuje len jeden model **duálneho vzdelávania** – keď príprava študentov prebieha len na základe „konkrétnej objednávky, konkrétneho zamestnávateľa“.
- je to len prípad veľkých zamestnávateľov a najmä z oblasti štandardného priemyslu
- Málo sa dotýka malých a stredných podnikov a živnostníkov, ktorý zamestnávajú takmer 70% pracovnej sily – tu je potrebná kumulácia zamestnávateľov a vytváranie spoločných stredísk praktického vyučovania

Zákon o SOV – pripomienky ITAS

- **Zákon by mal umožňovať implementáciu aj iných, rovnako významných a už aj implementovaných a overených modelov odborného (aj duálneho) vzdelávania, ktoré sú špecifické napr. pre oblasť IKT.**
- Globálne spoločnosti poskytnú školám vzdelávací certifikovaný obsah, metodiku odbornej teoretickej a praktickej výučby a pomáhajú vybudovať špecializované laboratóriá – **pracoviská praktického vyučovania priamo v priestoroch škôl prípadne u niektorých zamestnávateľov, ktorí sú na to spôsobilí = majú dostatočné priestorové a iné zázemie. Školy by mali mať možnosť zdieľať učebne!**

Zákon o SOV – pripomienky ITAS

- Dobrým príkladom sú globálne uznávané medzinárodné vzdelávacie programy takých korporácií ako sú Cisco Systems (Sieťový akademický program Cisco NetAcademy, ktorý je na viac ako 70 školách v SR implementovaný od roku 1999 a ktorý doposiaľ absolvovalo viac ako 30 000 študentov alebo ďalšie programy spoločností Microsoft, Intel a pod.
- Absolventi týchto certifikovaných programov sú na trhu žiadaní, je ich nedostatok, zamestnávajú ich nielen veľké podniky, ale hlavne malé a stredné podniky, plus takýto absolventi si aj často zakladajú vlastné samostatné živnosti a podnikateľské subjekty.

Zákon o SOV – pripomienky ITAS

- **Navrhované znenie zákona nezohľadňuje dostatočne tento významný segment pracovného trhu, ktorý je v konečnom dôsledku dominantný čo sa týka pracovnej sily.**
- „stavovská organizácia“ a zástupcovia zamestnávateľov (ďalej len „profesijná organizácia“) overuje spôsobilosť zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie v študijnom odbore alebo v učebnom odbore, ku ktorému má vecnú pôsobnosť – pre IKT odbory je to možné po odčlenení od Elektrotechniky

Zákon o SOV – pripomienky ITAS

- § 2 Základné pojmy - Na účely tohto zákona sa rozumie
- i) systémom duálneho vzdelávania časť systému odborného vzdelávania a prípravy žiaka založenom na
  - 1. zmluvnom vzťahu,
  - 2. výkone praktického vyučovania žiaka priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania, **alebo na pracovisku praktického vyučovania umiestneného v školských priestoroch** a
  - 3. **možnom** financovaní praktického vyučovania zamestnávateľom
- § 11 Systém duálneho vzdelávania
  - (1) V systéme duálneho vzdelávania sa žiak pripravuje na výkon povolania, skupiny povolání alebo odborných činností podľa konkrétnych potrieb a požiadaviek zamestnávateľa, **alebo iným spôsobom preukázateľne špecifikovaných potrieb trhu práce.**
  - (2) V systéme duálneho vzdelávania **môže** žiak vykonávať praktické vyučovanie **aj** priamo u zamestnávateľa na pracovisku praktického vyučovania podľa vzorových učebných plánov a osnov.

Zákon o SOV – pripomienky ITAS

- **Ďalšie pripomienky:**
  - Zaradenie možnosti aby sa inštruktorom odbornej prípravy mohol stať a viesť praktické cvičenia aj certifikovaný učiteľ/zamestnanec školy ak spĺňa potrebnú kvalifikáciu z pohľadu priemyslu
  - Nezavádzať povinné prívlastky pre stredné priemyselné školy
  - Doriešiť a jasne definovať financovanie duálneho vzdelávania kde vychádzať zo sumárnych personálnych nákladov pracovníkov škôl je minimálne problematické...

Ďakujem za pozornosť!